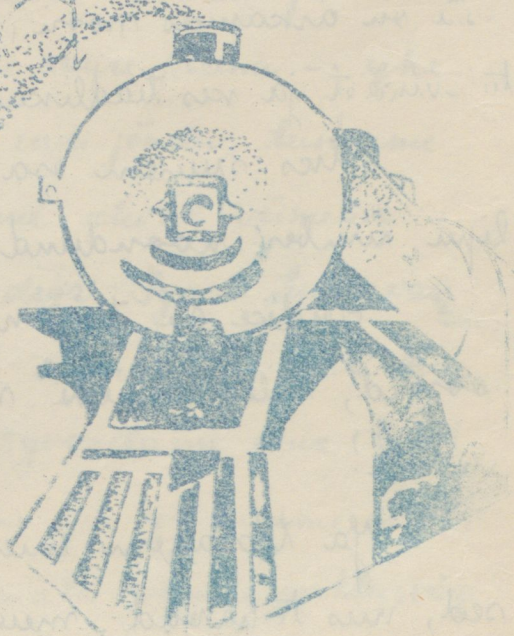

ENK. VI BONGRESSI OULE OVENDUJA

Ennevali juubeli lapsile

Kartsummide "le" 5-daks sümipäevaks sisse, termi-
list laevikku, pikka aja ja tugevat häält ne-
dite pasundamiseks.

soovib Värde Huik

"Kartsummide" eimene toimetaja

Asterikastega noortele

Kas on noorte päralt tulevik?

re truugi olla.

Ja lati ei olegi see nii

Kuid lavad noored noid tulevikus tulevad vanime ge-

teosone asemel, kuid ega veel selle paari ole tulevik, ne-

o elu.

Mitmed puhul elavad tuleviku noored ainult mineviku
pärastusest. Raisotakse nooruni esisade varandus: ihujõud,
hingesuureus, vaimurasa... Nii suguste pärast pole tulevik, olgu-
gi need noored!

Küll aga on uhke tunne hinges — mitte ülesolevaks uh-
kustamiseks küll aga spontaanses rõõmuses —, et üle terve
maailma on ärkamas noori, kellel arusaamist kaunimast, aaterrikamast
tulevikust ja kes teadlikult omas vastutuses osas selle tuleviku pärast.

Üks suurem osa sellest noorsoost on see, kes emast karasku-
lipu ümber koondunud.

Andke au, teie noored, suurele loojale, kes teiste kauniste
loosid, teile rõõmasti noorustuld ja nylaladalt aaterrikust
annud!

Ja lootagem meest täna, oma suupäeval: tehke tei-
sed, mis tahavad, meie aga tahame ühist, kaunist, ~~kaunist~~,
päikeseküllast ja armastusriikast elu oma noolemaa pinnal!

Sammugem ühiselt ja kindlalt edasi, noored, sellele
tulevikule!

Seda soovib teile üks, kes ses mõttis teiega tahab
noor olla ja nooreks ka edaspidi jääda.

Imajõe liimas,
joululaupäeval
1930

Rahamägi.

Kes noorena ei õpi iseseisvalt mõtlema, see ei õpi mõtle-
miskunsti kunagi

Kes noorena ei õpi oma mõtteid julgelt väljendama ja teosta-
ma, see ei tee seda iialgi.

Kes noorena ei õpi julgeks, iseseisvaks mõtlijaks, see pole üldse
minu loov jõud.

Ja selliste jõududega te tahate teostada, karskust, elurefor-
mi, uut elutunnet ja mentaliteti, uut yhisenda ja
kultuuri!

Arge end ainult maarevääristage sõnade ja tegude kontrastis
Kongressid, kõned, resolutsioonid on nonsense, kui neid ei
jõuta, ei katsuta, ei tahetagi realiseerida tegelikus
elus endas.

Revideerige iselmast ja oma kaaslasi! Nisake kongressilt
välja kõik need, kel ei ole iseseisvust, julgust, loovat
jõudu ega tahetki!

Ega see kongress teil siis oneti veel tyhjaks jää!

Tartu, 26. XII. 30.

Oskar Looits.

Harmooniline inimisus, julgen arvata, ei ole kimp-
tarke naamatuid, kuid midagi ka mitte ühe smo-
kingi või pira kleidi sisse.

Üleshitavate ideede korraldatud elu kõigi
meeltega — selle ideali olete juba asetand, ja kas sel
pühul peaks soovima midagi muud, kui isica süven-
dada sidet ideede ja elava elu vahel.

28. XII. 30.

Nigol Andresen.

Enesest välja!

Ule enda, yle enda

- siit vast algab võimua võit,
suis langeb see kes pelgab,
edasi löeb ulja võit.

A. A. Laanesaar.

Iga inimene on omaette maailm, oma taeva, oma päi-
lese ja oma jumalagagi. Igal inimesel on omaaegne vaimline
loodus ja maastik. Kui yhtede hingelt on lyhja kõrbe või ipe-
sa stepilagendike taolised, siis teiste omis kohtame lõpsakaid
troopikakarve ja alpihii mäeahelikke kõrgla-kõrgite harjadelga.

Oga inimene ei rahuldu ainult enesest, oma maailma
damisega. Selle dimensioonid muutuvad talles siiski liialt aktiiv-
saks suuremat avarust. Ning vististi kõik on tundnud ja
tunnevad toda tungi ruumi (à la Barbarus) - toda laugi: enes-
est välja!, mis otsib lahendust niikasti suure vaimusaargarile
kui ka väiksest väikestest püü-inimeste enesekestuseis. Väga en-
sest süal peituvad ja kavaravad jõud, väärtused ning varad
välja, anda neile mingi objektiivne kuju, panna need ehtes-
kividena käsilolevate kultuurihoonete nappidele, see on kõiki-
de ylim pyge ja tahe. Kogu kunstiline loomine on enese
sisemiste väärtuste väljakallamine. Iõnatäiduri parimad no-
maaniid-novelliid-draamad - luuletised on enamasti just-nagu
sydameverega kirjutet, need on tema enese sisemaailma väl-
japõle pööramine. Helikunstniku suurlooming võrsub ta hin-
ge-luuletandli salajaseimaist, pühemaist värinast. Kujutatavate
kunstide suurmeisterid maalivad lõuendille või raiuvad mar-
morisse yha enne kõike enese hingelisi heitlusi, enese sise-
mise näo. Oga yhistondlikki võitlus on enese sisemaailma
tõe, õigluse ja hääduse laime isetutamiskatse välismaailma,
ja kes inimesist poleks siis kas kunstnik - vähemalt enesele
või yhistondlik võitleja? -

Pool.

Ja sõbraks jääme igavesti!

Jälle olime tulnud kokku ylemaalsele kongressile, jälle kor-
kume siin paljude tutvate nägudega, syvendame tutvusi ja loome
mahu uusi; tunneme end mõned päevad yhe suure perena - yhe
Eesti Tala lastena. Siin koos olles tunneme endi jõudu, tunneme
selle suurust ja murdumattast, tunneme end olevat võimelise
võitluseks kõigi elu võlsust võitavate pahedega. Igast tuttavast
kaasvõitleja noorusjõust kurgavast näost ammutame yha ma-
hu uusi jõutagavarat, igast käepigistusest syvendame oma tahet
võitluseks elu võlstimise eest. Täna, homme ja ylehomme ei kor-
da meie yhtki vastast, nyüd olime yletamatu võimas võitlusvägi.
Ent:

"Aeg kaob küllalt, ligemalt lügab meil' väikesel sammul
lahkumisetund..." Ja varu ta ongi kües. Siis, paari päeva pä-
rast, kus siis ei helise teis rinnus kurblik igatsus: kestuks see noo-
rusel pulbitsu võimas võitluspäev veel mõnegi tunni, saaks veel
mõnegi tunni jutelda ja näha ksv! ksv! Kestnuks see ometi kau-
em, oluks kongress ometi piim! - nü mõtame kõik saabumisel
koja, väiklusele reaalsusse pääle nü ylemaid päivi. Ja kuidas
tahaksime hiljem mõnelt kongressilt tutvut ksv! kuulda mõnd-
ki sõna, tahaksime nagu saada kindlist ja tuge võitluseks
elu halluse, elu pahede vastu... Aga kõik on kaugel, tead-
mata ka, kuidas on järgneva kongressiga, ent ymber meie
aga täit tarmu tarvitaw tööväli, võitlusväli. Tarvis sageli oleks
julgestust, lohutust; oleks tarvis sageli teadmist, et meist paremal
ja paremal võitlusrindel võitlevad teised ksv! ksv! Ja ongi hetki,
kus tahaksime astuda tulevikku aasule nendega, kes mõistavad
meid ja keda mõistame meie... Ent sääl purustab kõik reaalsus oma
raudse rusikaga: kõik on kaugel!

Pooleli.

6
Õnn.

Õnn ettekujutiaste vesikaso,
Aja viltind kujutelu liigraso.
Õnn hästi määrat tulelipp,
Me unistuste kõrgeim tipp.

Õnn kahepoolne - meelne.

Sa kahe nööga.

Sa kohvitanta kahetunde.

Mins lipitsed sa võigega?

et koristaks suun,

Niias manallame siinl,

Sis koristad sa meen,

Si isal hyytase minnalt.

J. Enne.

Kõnngressi

Ühiskondlikud

I.

Orkestri ettekanne;

Araarõne;

Kõnekoor;

Tervitused;

Velodeklamatsioon;

Orkestri ettekanne.

II.

7. Orkestri ettekanne;

8. Deklamatsioon;

9. Kõne;

10. Niulisollo;

11. Deklamatsioon;

12. Orkestri ettekanne.

III.

Willismänge;

- laule ja
tantse.

Toimetajad: Endel Tilsen, Ilmar Enok, Nanda Kõnn,
Kert Kinn, Hilja Kree, Ott Samma, Manij
Saw.